

Svar på Sirpa Kauppinens och Susanna Kaijus samt 36 andra ledamöters motion om att mobiltelefoner bör vara utom synhåll under hela skoldagen i Vandas grundskolor

VD/7221/00.02.00.03/2024

KK/PP/RH/VT/MT/AP

Sirpa Kauppinen och **Susanna Kaiju** samt 36 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Motiveringen till nyttan av att minska användningen av mobiltelefoner är obestridlig. Det är ett enkelt sätt att öka motionen under skoldagen, vilket ligger i linje med målen i Vandas motionsprogram. Till den grundläggande utbildningens övergripande mål hör kulturell och kommunikativ kompetens. När mobiltelefonerna inte är framme under skoldagen uppstår det fler möjligheter till växelverkan med andra.

En skoldag utan mobiltelefon torde också minska mobbningen på sociala medier eftersom det blir svårare att spela in otillåtna videor. Det finns också forskningsrön som visar att koncentrationsförmågan förbättras när skärmtiden minskar. I tonåren formas också hjärnan och den är enligt undersökningar särskilt mottaglig för beroenden.

Sociala medier och spel är ofta utformade så att de är så beroendeframkallande som möjligt och tenderar att snabbt höja de beroenderelaterade dopaminnivåerna. Därför är det gynnsamt att minska deras inflytande på växande barn och unga.

Vi undertecknade ledamöter föreslår att skolorna i Vanda uppmuntrar eleverna till att minimera användningen av mobiltelefoner under skoldagen.”

Stadsfullmäktige 21.10.2024 § 30

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Serviceområdet för den grundläggande utbildningen inom verksamhetsområdet för fostran och lärande konstaterar följande som sitt svar:

Efter att riksdagen godkände den nya mobillagstiftningen 30.4.2025 har den grundläggande utbildningen i Vanda utarbetat enhetliga anvisningar om användning och förvaring av mobila enheter i skolorna. Anvisningarna träder i kraft 1.8.2025. Syftet med anvisningarna är att stödja lärandet, arbetsron och koncentrationen, främja en trygg och trivsam lärmiljö och vägleda till en ansvarsfull användning av mobila enheter. Samtidigt beaktas elevernas individuella behov såsom behoven av att använda mobila enheter av hälsoskäl eller som hjälpmedel i lärandet.

Enligt lagen får eleverna i Finland i princip inte använda mobila enheter under lektionerna utan tillstånd av läraren eller rektorn. I Vanda har man dessutom beslutat att användningen av mobila enheter ska

minskas också under raster, utflykter och måltider. Detta är också Utbildningsstyrelsens rekommendation. I skolorna i Vanda följer man således ovannämnda lag för lektioner samt följande:

- **Eleverna i årskurs 1–6** använder inte alls mobila enheter under skoldagen.
- **Eleverna i årskurs 7–9** använder inte mobila enheter vid måltider, skolevenemang eller utflykter. Varje skola kan i sina ordningsregler förbjuda användningen av mobila enheter under en del av eller alla raster eller i vissa områden på skolan.

Användningen av mobila enheter är tillåten i följande situationer med **lärarens eller rektorns tillstånd**:

- inlärningsändamål (lärarens tillstånd)
- personlig hälsovård (rektorns tillstånd)
- som hjälpmedel till exempel vid kommunikation (rektorns tillstånd)
- brådskande ärenden som är nödvändiga (lärarens tillstånd)

Vad beträffar de farhågor som framställs i motionen konstateras att skolorna i fråga om dem som studerar i ämneslärsystemet (åk 7–9) har möjlighet att begränsa användningen av mobila enheter också under rasterna. Det skulle dock vara en utmaning att ordna förvaring av mobila enheter enligt anvisningarna inom den här tidsplanen. Det har också visat sig att äldre elever använder mobila enheter under rasterna, till exempel för att följa schemat och läsa officiella meddelanden (Wilma).

Vi delar fullmäktigeledamöternas oro också när det gäller fotografering och videoinspelning. Fotografering och videofilmning kan inte helt förbjudas i skolorna inom ramen för lagstiftningen, men strikta begränsningar kan anges i ordningsreglerna. I Vanda behövs således alltid tillstånd för att fotografera en annan person under skoldagen av både läraren och den person som ska fotograferas, och för att dela bildmaterialet i sociala medier utöver de föregående behövs också tillstånd av vårdnadshavaren för en person under 15 år. Det är förbjudet att använda materialet på ett kränkande sätt. Genom dessa åtgärder syftar den grundläggande utbildningen i Vanda till att svara på den oro som vi delar med fullmäktigeledamöterna för att minimera de negativa effekterna av användningen av telefoner och andra mobila enheter i skolorna.

Stadsstyrelsen 18.6.2025 § 25

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för fostran och lärande:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Sirpa Kauppinen och Susanna Kaiju samt de 36 andra ledamöterna som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med fastighetscentralens förslag, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Bilagor:

- Sirpa Kauppinen och Susanna Kaijus samt 36 andra ledamöters undertecknade motion om att mobiltelefoner bör vara utom synhåll under hela skoldagen i Vandas grundskolor

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Päivi Pitkäranta, sakkunnig inom undervisningsväsendet, tfn +358 50 312 1670,
([fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi))

Riikka Hakola, koordinator för eftermiddagsverksamheten, tfn +358 40 6299971,
([fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi))